

Undersökning av parametrar som kan innebära hälsorisk

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan hittar du information om undersökningar och exempel på ämnen och organismer som kan utgöra en risk för människors hälsa enligt 22 § andra stycket LIVSFS 2022:12.

Undersökningar av ämnen och organismer som kan vara en hälsorisk

De regelbundna undersökningarna bildar basen i verksamhetsutövarens kontroll av om kvalitetskraven i bilaga 1 till LIVSFS 2022:12 uppfylls. För att veta om kraven i 6 § LIVSFS 2022:12 uppfylls är verksamhetsutövaren även skyldig att undersöka andra ämnen och mikroorganismer som kan innebära oacceptabla hälsorisker, men där det saknas gränsvärden i LIVSFS 2022:12. Det räcker enligt 22 § med en rimlig misstanke om förekomst.

Ämnen eller mikroorganismer som kan innebära en risk för människors hälsa kan vara naturligt förekommande men kan också komma från till exempel jordbruk, avlopps- eller avfallshantering eller från industriell verksamhet som påverkar råvattentäkten och därmed eventuellt dricksvattnet. Även ämnen och mikroorganismer som tillförs dricksvattnet i vattenverket och i distributionsanläggningen omfattas av kravet.

Eftersom det är omöjligt att undersöka alla ämnen och organismer som skulle kunna orsaka hälsoproblem bör det finnas en konkret misstanke om påverkan. Ett sådant exempel är undersökningar av sjukdomsframkallande mikroorganismer, parasiter eller virus i dricksvattnet i de fall man misstänker att dessa har orsakat vattenburen smitta.

Ett annat exempel kan vara undersökningar av dricksvattnets innehåll av cyanotoxiner om råvattnet tas från ytvatten eller grundvatten med konstgjord infiltration.

Cyanotoxiner

Faroanalysen kan vara ett underlag för att avgöra vilka undersökningar som kan behöva göras. Även arbetet med att ta fram skyddsbestämmelser för vattenskyddsområde kan ge sådan information. Behovet av vilka undersökningar av dricksvattnet som behövs beror också på i vilken mån man kan anta att beredningen avskiljer eller inaktiverar farorna på ett effektivt sätt och därmed minskar sannolikheten att faran finns i dricksvattnet.

Faroanalys och kritiska styrpunkter för dricksvattenanläggningar

För att planera, genomföra och värdera resultatet av dessa undersökningar kan det krävas särskild kompetens och erfarenhet i till exempel hydrogeologi, toxikologi, kemi och mikrobiologi.

Verksamhetsutövaren bör vid behov ta hjälp av laboratorier, konsulter, forskningsinstitutioner eller expertmyndigheter.

Verksamhetsutövaren bör dessutom samråda med kontrollmyndigheten eftersom annan lagstiftning, till exempel kan miljölagstiftningen och smittskyddslagstiftningen kan behöva tillämpas. Det bör finnas en rutin som beskriver hur verksamhetsutövaren avser att uppfylla kraven i 22 § andra stycket LIVSFS 2022:12.

Mer information om provtagning

Senast uppdaterad 2 januari 2023 Ansvarig grupp SV_SL

192.121.81.12